

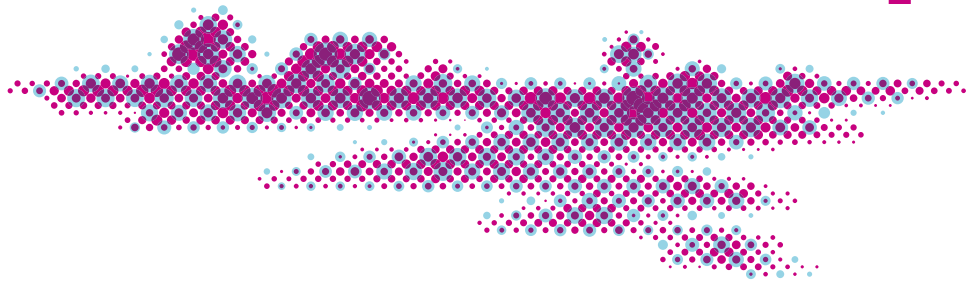
Een eindje om met Het Drentse Landschap

Landgoed Lemferdinge

FOTO: GERARD DE VRIES

Het Drentse Landschap

WANDELROUTE 5 KM

Tussen het stroomdal van het Eelder- en Peizerdiep en van de Drentsche Aa ligt een smalle zandrug waar in de middeleeuwen de dorpen Eelde en Paterswolde zijn gesticht. Op de rand van zand en beekdal ontstond een keten van landgoederen die in Noord-Nederland zijn weerga niet kent. Wandelend door de Eelder landgoederen ademt u nog iets van de sfeer van de tijden toen de natuur nog luxegoed van een enkeling was.

Startpunt

Startpunt parkeerplaats bij het landgoed Lemferdinge. Lemferdingerlaan 2, 9765 AR Paterswolde.

[Routebeschrijving via Google.](#)

Lengte route 5 km

GPS-startpunt

53°08'41.1"N 6°34'30.2"E

Begaanbaarheid paden

Goed begaanbaar in alle jaargetijden.

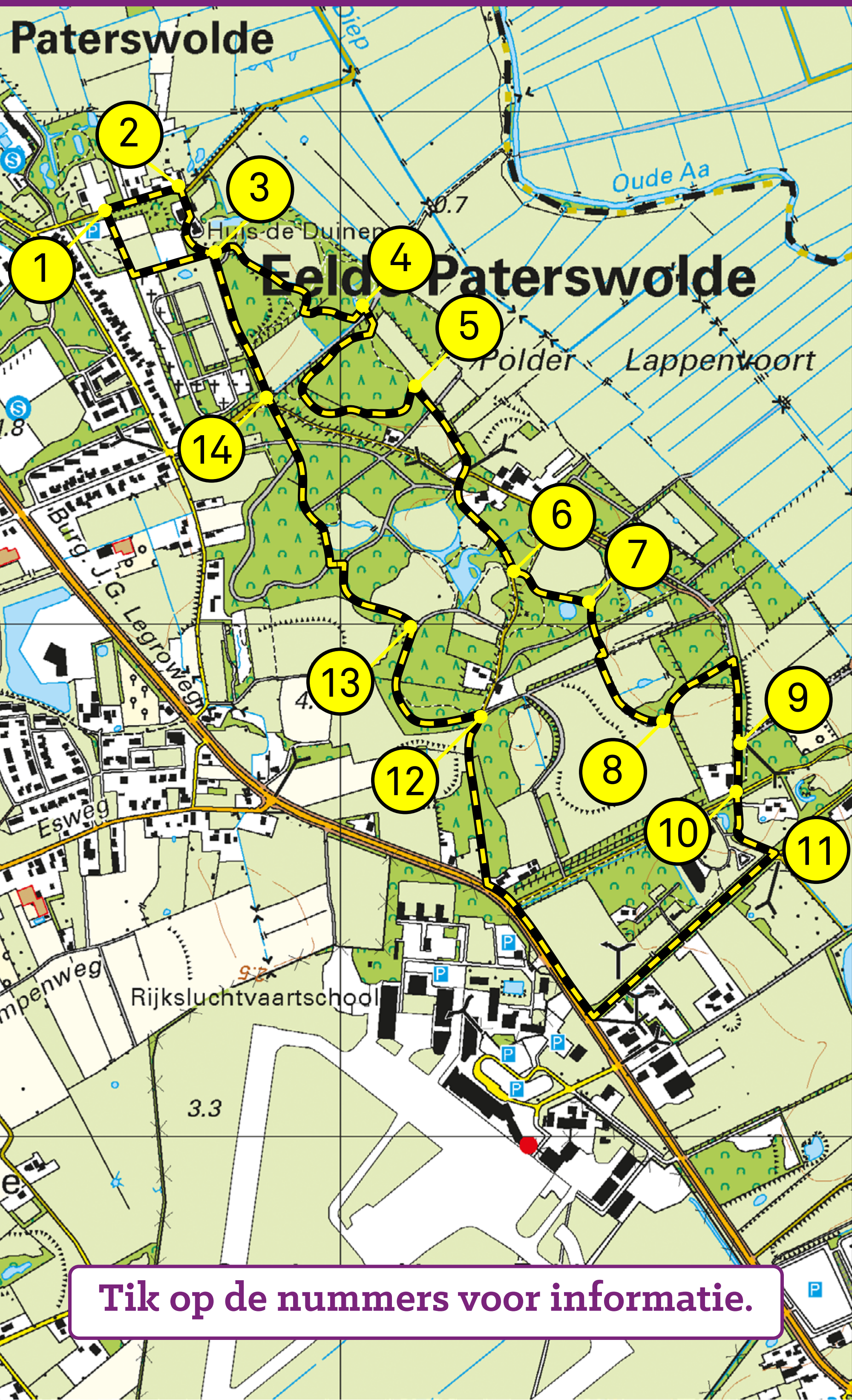
Honden

Honden toegestaan mits aangelijnd.

Afkortingen

LA linksaf, RA rechtsaf, RD rechtdoor

-
- Deze pdf werkt het beste in Acrobat Reader of iBooks.
  - Printen: maak gebruik van de mogelijkheden van uw eigen printer. [Zie tips.](#)

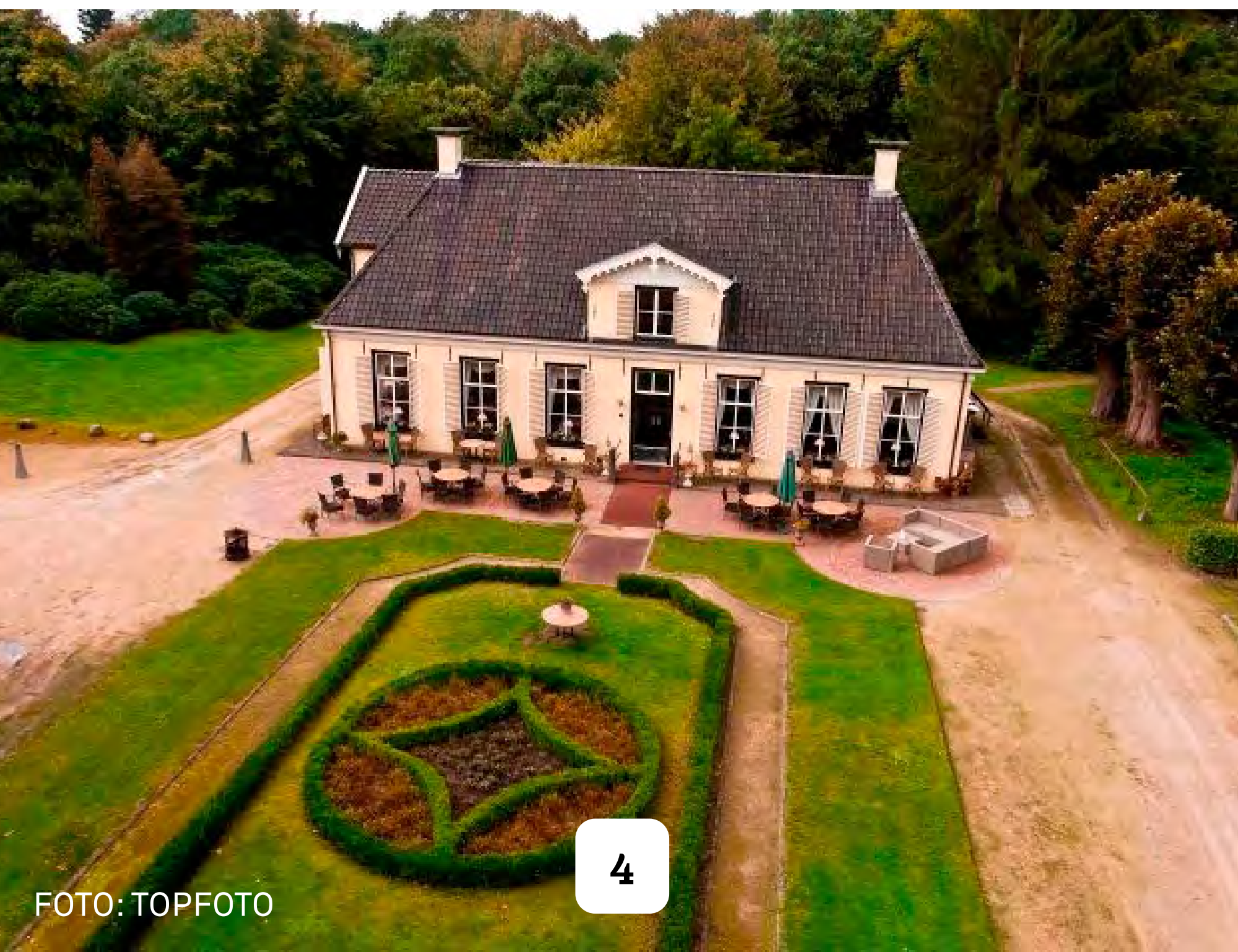
Tik op de nummers voor informatie.

1 Landgoed Lemferdinge

kaart

- Ga vanaf de parkeerplaats, kijkend richting Lemferdinge, RA.

Lemferdinge hoort tot de oudste landgoederen van Eelde, want reeds in 1447 werd 'het hof tho Lemferdinck' genoemd. Het eens zo trotse huis raakte in verval en aan het begin van de 19e eeuw was er alleen nog het linker schathuis. Het ging als woonhuis dienst doen. Lemferdinge werd als laatste bewoond door het echtpaar Bähler-Boerma, twee opmerkelijke mensen met buitengewoon veel sociaal gevoel die veel voor Eelde en omgeving hebben betekend. Geziena Bähler stichtte in 1915 het eerste dorpshuis in Drenthe. In één

van de gangen van Lemferdinge vindt u op een aantal panelen meer over hun leven en werken en over hun beroemde vrienden. Na de dood van de Bählers kwam Lemferdinge in bezit van de Stichting Lemferdinge die het huis voor culturele activiteiten ging gebruiken.

Omdat de stichting Lemferdinge op zoek was naar versterking, heeft Het Drentse Landschap in 2003 het beheer overgenomen. Het pand is verhuurd en staat al jaren in de top 3 van meest geliefde trouwlocaties van Noord Nederland. Regelmatig worden op de zolder van Lemferdinge exposities ingericht. Meer informatie hierover vindt u op: www.drentslandschap.nl.

2 Landgoed De Duinen

kaart

- Aangekomen bij landgoed Huis de Duinen neemt u het (rododendron) laantje RA het landgoed op.
- Loop tussen de gebouwen door en houdt dan links aan (richting ANWB route).

Het landgoed ontstond in 1811 toen de boedel van Lemferdinge in delen werd opgesplitst. Het statige huis werd in 1824 in de toen populaire, uit Frankrijk overgewaaide neoclassicistische bouwstijl opgetrokken. De Duinen is eigendom van Natuurmonumenten.

3 Spechten aan het werk

kaart

- Weer op het pad uitkomend gaat u na ongeveer 20 meter LA. (witte paaltjes zijn weg).
- In het bos rechts aanhouden, het pad volgt min of meer de rand van het bos. Houd vervolgens links aan, ga over een vlonder en dan direct RA langs het water.
- Ga na ongeveer 40 meter LA. Rechtdoor kijkt u uit op een weiland. Volg dit pad, u komt uit bij een bruggetje.

FOTO: ERIC WANDERS

Langs de bosrand van De Duinen is goed te zien hoeveel hoogteverschil er is tussen de zandrug waarop de Eelder landgoederen werden aangelegd, en het beekdal van de Drentsche Aa. Bosbewoners zoals spechten

zult u beslist aan het werk horen. Behalve de grote bonte specht leven hier ook hun grotere familieleden: de groene en de zwarte specht.

4 Bruggetje

kaart

- Ga het bruggetje over en direct RA, neem na ongeveer 50 mtr het bospad aan uw linkerhand en houdt direct rechts aan.
- Volg dit pad zo'n 170 m. Houdt op de 3-sprong links aan. Eind bospad RA.
- Volg dit pad.

5 Landgoed Vosbergen

- Aan het eind van het bospad gaat u rechtdoor de zandweg op.
- Na de zandweg loopt u even een stukje naar rechts waarna u linksaf voor het huis Vosbergen langs loopt.

Landgoed Vosbergen is het jongste van de Eelder landgoederen. Het werd in 1890 gesticht door Wilhelmina Groeneveld die er later met haar man Johannes Kraus ging wonen. Zij schonken het landgoed aan de Kraus- Groeneveld Stichting die hier nog steeds zo'n 106 hectare natuurterrein en cultuurland in beheer heeft. In het huis Vosbergen is het [museum](#) van oude muziek-instrumenten van vioolbouwer Dick Verel gevestigd die zijn hobby zo zag groeien dat hij moest omzien naar een echt museum.

6 **Engelse landschapsstijl** kaart

- **Neem het 2e pad LA, 1e is verboden toegang, blijf langs het weiland lopen.**
- **Rechts ziet u even verderop een vijver met enorme rododendrons.**

Het bos is ingericht in de Engelse landschapsstijl. Deze vorm van tuinarchitectuur bereikte in Nederland in de 19e eeuw zijn hoogtepunt. De Engelse stijl begon als reactie op de gekunstelde Italiaanse en Franse tuinkunst. In Engeland vond men het de taak van de tuinarchitect om de natuurlijke omstandigheden van het landschap te verbeteren. Door de aanleg van enorme gazons, kronkelende paden, grote waterpartijen, heuveltjes en keermuren probeerde men de natuur nog mooier te maken. Op landgoed Vosbergen vindt u het allemaal.

FOTO: GERARD DE VRIES

7 Open weitjes

kaart

- Voorbij de vijver rechts aanhouden en daarna RD naar een pad tussen 2 weitjes.
- Na het weiland even naar rechts en direct naar links langs een volgende wei.

Op verschillende plaatsen ziet u jonge boompjes aangeplant. Dit deed men om op het beheer te besparen. Gelukkig is men steeds meer gaan inzien dat zo'n fraai open weitje het gezicht van de landgoederen positief beïnvloedt.

8 Pad volgen

kaart

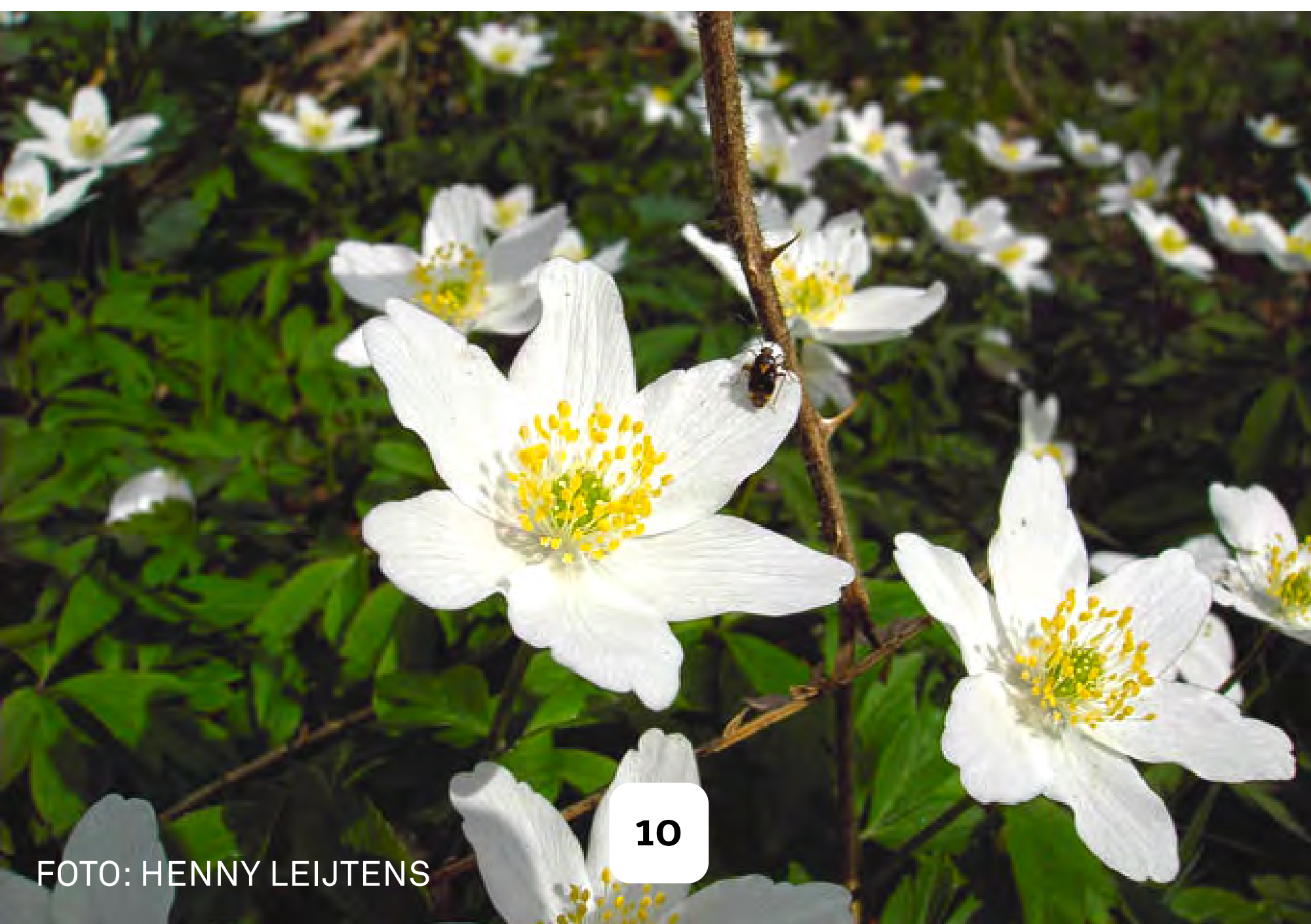
- Volg het pad dat links afbuigt.
- U komt uit op een brede zandweg (grens landgoederen en beekdal).
- Ga daar RA.

9 Beekdal Drentsche Aa

kaart

- U kunt na 160 m even een uitstapje maken LA naar het Sterrenbos en de Borgstee. Terug op de route LA.

Vanaf het fietspad heeft u een mooi uitzicht op de restanten van het beekdal van de Drentsche Aa met de meanderende benedenloop van de beek. Ga schuin rechtsaf het fraaie Sterrenbos in. Hoeveel graafwerk men in 1785 heeft verricht om de sompige ondergrond geschikt te maken voor dit stuk bos, is niet te bevatten. Aan het eind van het Sterrenbos komt u bij de Borgstee waar vroeger de havezate Oosterbroek gestaan heeft. In 1836 werd Oosterbroek hier afgebroken omdat de plaats te vochtig bleek en werd de havezate een paar honderd meter westwaarts hoog en droog herbouwd.

10 Hoog-Hullen

kaart

- Ga rechtdoor naar landgoed Oosterbroek, volg de weg LA.

Hoog-Hullen werd in 1870 als woonhuis gebouwd in neogotische stijl, maar werd al in 1890 eigendom van de Vereniging tot Bevordering van het Herstel van Drankzuchtigen. Tegenwoordig is in Hoog-Hullen een afkickcentrum van Verslavingszorg Noord Nederland. In 2015 is er nieuw gebouw bijgeplaatst, geschikt voor 80 bedden. Hoog-Hullen en Oosterbroek zijn niet voor het publiek toegankelijk.

11 Orijlaan

kaart

- RA de brede oprijlaan naar de doorgaande weg (vliegveld), ga daar RA het fietspad op.
- Voorbij het tolhuis neemt u de half verharde weg schuin rechts (richting museum Vosbergen).

12 Weiland

kaart

- Aan het eind van het weiland gaat u LA het bos in. Volg het meest linkse, brede pad.

13 Bijzondere bomen

kaart

- Ga op de driespong links. Na enige tijd ziet u rechts in de verte Vosbergen weer liggen.
- Na zo'n 170 m pad links en direct weer rechts volgen.
- Het pad komt weer langs een weiland en opnieuw is rechts Vosbergen te zien. Daarna op de T-kruising rechts aanhouden en bij het bankje LA. Blijf dit pad volgen.
- Op 4-sprong RD tot de Vosbergenlaan (met fietspad).

Halverwege het bos komt u voorbij het graf van Wilhelmina Berendina Groeneveld en Johannes Siegfried Kraus. Het grasveldje is omzoomd door bijzondere naaldbomen. Ze geven de plek een uitzonderlijke sfeer.

De beuk: boom van alle seizoenen

In de bossen van de Eelder landgoederen heerst de beuk. Een boom die in alle seizoenen opmerkelijk fraai is: zijn tere groen in het voorjaar, zijn volledig dichte bladerdek in de zomer, zijn mooie herfstkleuren en zijn sombere, glimmend zwarte stammen in de winter. Beuken zijn imposante verschijningen. Ze kunnen gemakkelijk tot dertig meter hoog worden en als de boomkroon de ruimte krijgt, wordt een beuk bijna even breed als hoog. Onder de boom is het 's zomers donker en

koel. Is het een wonder dat geliefden sinds mensenheugenis hun namen en harten in de gladde beukenstam kerven?

Zijn dichte bladerdek zorgt er bovendien voor dat ondergroei in de zomer weinig kans krijgt. Planten die het onder de beuk uithouden, zijn soorten die in het vroege voorjaar bloeien, zoals bosanemonen. Beukenhout is zeer buigzaam en gemakkelijk te bewerken. Het is dan ook geliefd bij meubelmakers. Bovendien splintert en geurt het niet, zodat het goed in de keuken kan worden gebruikt voor hakblokken en pollepels. Omdat beukenhout tamelijk zacht is, kan het eigenlijk alleen maar binnenshuis worden toegepast.

14 **Terug naar het begin**

kaart

- **Steek de Vosbergenlaan over. U bent weer op het landgoed De Duinen.**
- **Links ligt het kerkhof van Eelde. Vlak voor Huis De Duinen neemt u het pad naar links langs het weiland.**
- **Het pad brengt u naar de parkeerplaats bij Lemferdinge waar u de wandeling begonnen bent.**

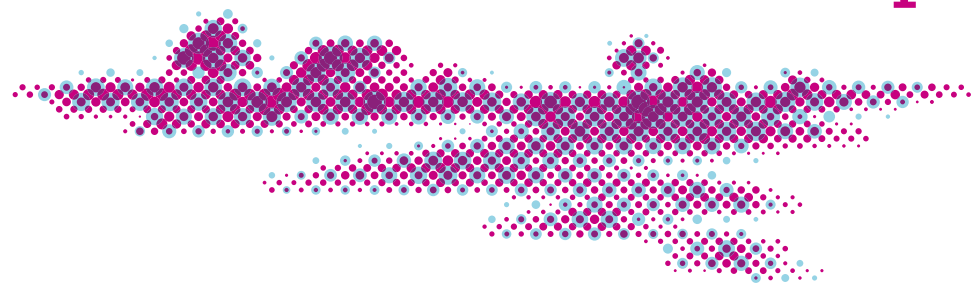
Heeft u genoten van deze wandeling en wilt u nog meer onbekende paden ontdekken?

Download meer routes via

www.eindjeomindrenthe.nl

Het Drentse Landschap

Vakantie bij Het Drentse Landschap?

Stichting Het Drentse Landschap heeft een aantal prachtig gelegen vakantiewoningen in of vlakbij natuurgebieden. Het zijn zéér bijzondere woningen die herinneren aan het Drenthe van weleer. [Buitenlevenvakanties.nl](https://www.buitenlevenvakanties.nl)

Stichting Het Drentse Landschap

Bel tijdens kantooruren (0592) 313 552

www.drentslandschap.nl

Volg ons op:

Teksten: Bertus Boivin

Routeadvies: Roelof Huisman

Coördinatie: Hanna Schipper

Topografie: BRT Achtergrondkaart © Kadaster/
OpenStreetMap (CC BY 4.0).

Vormgeving: [Smartmobiletour.nl](https://www.smartmobiletour.nl)